

SYMPÓZIUM O FENOMÉNE DUCHOVNOSTI

Katedra filozofických vied Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela, nadväzujúc na celosvetové i národné iniciatívy, zorganizovala v dňoch 18.-19. novembra 1997 medzinárodné sympóziu *Fenomén duchovnosti v súčasných spoločenských premenách*.

Zúčastnili sa na ňom okrem účastníkov z vysokých škôl a vedeckých pracovísk na Slovensku hostia z Inštitútu filozofie Sliezskej univerzity v Katoviciach W. Sztumski, A. Kiepas, K. Wiczorek, T. Czakon, M. Rembierz. Z Viedenskej univerzity zaželel sympóziu úspech P. Kampits a z Filozofického ústavu Českej akadémie vied R. Steindl. Evanjelickú teologickú fakultu zastupoval D. Ondrejovič, Kňazský seminár Františka Xaverského P. Volek.

Téma sympózia je zhodná s názvom vedeckého projektu VEGA č. 1/4354/97 *Fenomén duchovnosti v súčasných spoločenských premenách*, ktorého riešenie je rozplánované na roky 1997-1999. Sympóziu bolo jedným z významných krokov k jeho riešeniu. Prispelo najmä k spresneniu obsahu i rozsahu pojmu spiritualita, ako i jeho vývinu a definovaniu v procese realizácie jednoty pravdy, viery, morálky, tolerance, lásky, nádeje, tvorivosti, kultúry, racionality, emocionality i ďalších duchovných dimenzií človeka.

K teoretickému i praktickému zdôvodňovaniu a naplňovaniu potreby - imperatívu spiritualizácie i eschatologizácie súčasného života človeka a ľudstva - prispeli všetci referenti, čo sa prejavuje i v publikovaní ich príspevkov v zborníku zo sympózia.

W. Sztumski všestranne analyzoval zložitú problematiku duchovnosti a jej vzťah k budúcnosti ľudstva. A. Kiepas sa podnetne zamýšľal nad premenami racionality v postmodernej dobe. K. Wiczorek stimulatívne tvorivo uvažoval o potrebe transcendentie a jej prieniku do spoločenskej kultúry. M. Rembierz rozvinul tému metafyziky svetla a premien v súčasnej duchovnosti v zmysle *Et lux perpetua luceat eis* ((A svetlo večné nech im (nám) svieti)). T. Czakon rozvíjal koncepcie prirodzeného práva v diskusiách o ústave. Z Českej republiky doručil svoj referát R. Steindl pod názvom *Podíl pojmu ethos a instictus ve vývinu pojmu spiritualita*.

Z teologických fakúlt na Slovensku s inšpirujúcimi témami vystúpili D. Ondrejovič z Evanjelickej Bohosloveckej fakulty, ktorý rozvíjal myšlienku perspektív evanjelickej cirkvi v budúcom tisícročí, a P. Volek z CMBF - Teologického inštitútu v Banskej Bystrici - Badine, riešiaci komplex problémov vzťahu duchovnosti a racionality.

Zo slovenských vysokých škôl a vedeckých inštitúcií na sympóziu zaujímavo referovali: M. Nemčeková - *Duchovné potreby človeka*; K. Žiaková - *Nevyliečiteľne chorý a jeho duševné potreby*; J. Šulavík - *Ilúzie a situácia piateho typu*; O. Sisáková - *Nesúmerateľnosť foriem duchovnosti (kompenzačné stratégie)*; Z. Androvičová - *Problém subjektu morálnej zodpovednosti a nositeľa mravnej hodnoty vo vzťahu človeka k prírode*; E. Komárik - *Vývin viery u dieťaťa*.

Riešitelia grantovej úlohy - projektu z Katedry filozofických vied FHV UMB v B. Bystrici *Miesto a úloha fenoménu duchovnosti v súčasných spoločenských premenách* - referovali k témam:

M. Palenčár - *Poznámky k pojmu duch a duchovnosť*; M. Ďuriáč - *Participačná demokracia a suverenita občanov v občianskej spoločnosti*; L. J. Veverka - *Fenomén pravdy a viery a jeho interpretácia v súčasnosti*; P. Fobel - *Architektúra a kontúry duchovnosti*; I. Šimo - *Duchovnosť a problémy zlyhávania subsystémov*; J. Šlosiar - *Duchovnosť v esenciálnom a existenciálnom význame od Descarta k Husserlovi*; D. Fobelová - *Kultúra, duchovnosť, tvorivosť*; A. Ondrejková - *Fenomén pravdy a ilúzie z hľadiska etického*; D. Kovaľová - *Reflexie nad diskusiou okolo fenoménu duchovnosti encykliky Humanae vitae*.

K riešeniu grantovej úlohy prispel i J. Šuch niekoľkými poznámkami k chápaniu dejín na Slovensku.

Podakovanie patrí aj prípravnému výboru (A. Kiepas, P. Fobel, J. Šlosiar, I. Šimo), ako aj ďalším členom katedry, ktorí sa podieľali na organizácii sympózia.

Lukáč Ján Veverka

Prof. PhDr. Lukáč Ján Veverka, CSc.
Fakulta humanitných vied UMB
Tajovského 40
974 01 Banská Bystrica
SR